

Velfærdsministeriet

Dato: 16. januar 2008
Kontor: Kommunaløkonomisk kt.
J.nr.: 2007-2414-123
Sagsbeh.: ara
Fil-navn: KOU 18 - bilag

Bilag til Kommunaludvalgets spørgsmål nr. 18 vedrørende den aktuelle regionale udvikling

Status over den regionale udvikling siden Regionalpolitisk redegørelse 2007

Den Regionalpolitiske redegørelse og den tilhørende analyse- og baggrundspublikation giver årligt en status over den regionale udvikling baseret på en lang række statistisk opgjorte indikatorer. For de fleste indikatorers vedkommende, bl.a. befolkningsudviklingen, er der kun tale om én årlig opdatering, hvorfor det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at bringe mere aktuelle tal end dem, der allerede fremgår af Regionalpolitisk redegørelse 2007.

Dette bilag gengiver imidlertid opdaterede tal for den regionale fordeling i forhold til den økonomiske udvikling, ledigheden samt indkomstoverførsler.

Økonomisk udvikling

Det er en central forudsætning for en positiv udvikling i levevilkårene i de enkelte regioner, at der er en sund økonomisk udvikling i landet som helhed.

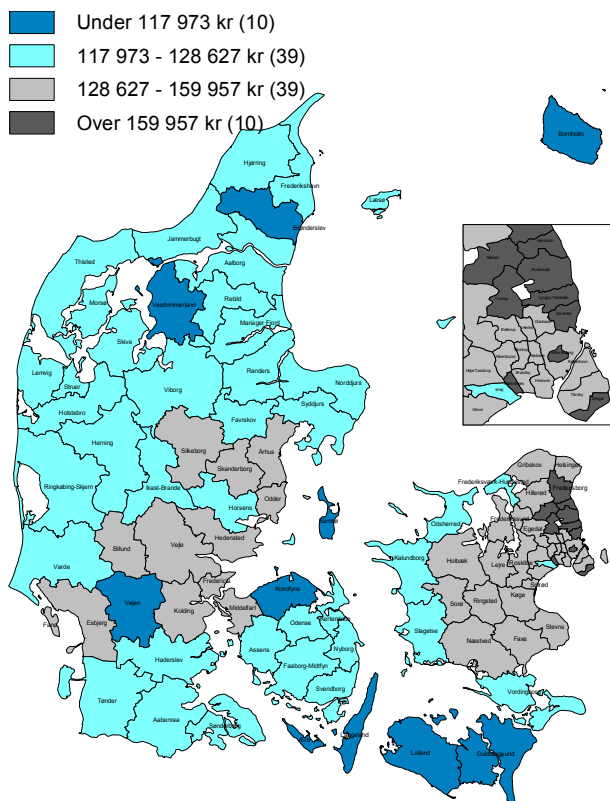
Dansk økonomi er i disse år karakteriseret ved relativt høj beskæftigelse, lav ledighed, moderat inflation samt store overskud på de offentlige finanser såvel som på betalingsbalancen.

Den Regionalpolitiske redegørelse illustrerer den regionale fordeling af den økonomiske udvikling ved udviklingen i den samlede skattepligtige indkomst. Dette mål udgør den indkomst, som de enkelte indbyggere skal svare skat af. Det vil bl.a. sige, at skattemæssige fradrag er fratrukket indkomsten. Endvidere indgår indtægter fra overførselsindkomster. Gennem overførsler sker en vis udligning indbyggerne og dermed også kommunerne/regionerne imellem.

De senest tilgængelige tal for den skattepligtige indkomst dækker 2005 og er allerede gengivet i den Regionalpolitiske redegørelse. Det mest aktuelle billede af kommunernes indtægtsgrundlag kan i stedet gives ved at betragte kommunernes budgetterede udskrivningsgrundlag pr. indbygger for 2008, jf. figur 1. Redegørelsen rapporterer det tilsvarende tal for 2007. Kommunernes udskrivningsgrundlag svarer i princippet til indbyggernes samlede skattepligtige indkomst fratrukket personfradrag, men tallene skal dog fortolkes med et vist forbehold, da der er tale om budgetterede tal og

for en mindre del af kommunernes vedkommende også statsgaranterede tal.¹

Figur 1: Budgetteret udskrivningsgrundlag pr. indbygger fordelt på kommuner i 2008

Note: Intervaldelingen er baseret på 10 pct., 50 pct. og 90 pct. fraktiler. Det budgetterede udskrivningsgrundlag er kommunernes budgetterede indtægter fra indkomstskat af selvangivne indkomster divideret med den kommunale udskrivningsprocent. Hvis en kommune har valgt at lægge det statsgaranterede udskrivningsgrundlag til grund for budgetlægningen, vil det være dette tal, som medtages.

Kilde: Velfærdsministeriet

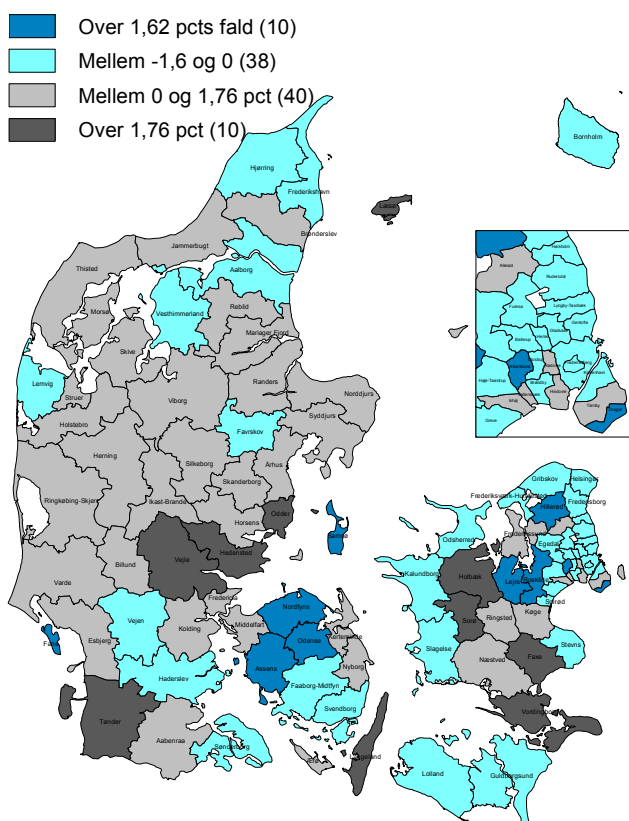
Figur 1 gengiver nogenlunde det samme billede som i Regionalpolitisk redegørelse 2007. Kommunerne med de højeste udskrivningsgrundlag pr. indbygger ligger i hovedstadsregionen, mens de mellemhøje udskrivningsgrundlag hovedsageligt er lokaliseret i pendlingsoplandet til hovedstaden og i en række østjyske kommuner. De laveste udskrivningsgrundlag pr. indbygger findes i nogle af landets udkantsområder blandt de mindre ø-

¹ Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag er beregnet på grundlag af kommunens faktiske udskrivningsgrundlag tre år før budgetåret og er fremskrevet med en fælles vækstprocent. Hvis der yderligere medtages en andel af grundværdierne fremkommer kommunernes beskatningsgrundlag.

kommuner, i Nordjylland samt i Nordfyns, Vejen, Lolland og Guldborgsund Kommuner.

Figur 2 gengiver den reale vækst i det budgetterede udskrivningsgrundlag pr. indbygger fra 2007 til 2008.

Figur 2: Realvækst i det budgetterede udskrivningsgrundlag pr. indbygger fra 2007 til 2008

Note: Intervaldelingen er baseret på 10 pct. og 90 pct. fraktiler, hvor de resterende er opdelt i intervaller med grænseværdien 0.

Det budgetterede udskrivningsgrundlag er kommunernes budgetterede indtægter fra indkomstskat af selvangivne indkomster divideret med den kommunale udskrivningsprocent. Hvis en kommune har valgt at lægge det statsgaranterede udskrivningsgrundlag til grund for budgetlægningen, vil det være dette tal, som medtages.

Kilde: Velfærdsministeriet

Kommunerne med den højeste vækst pr. indbygger ligger primært på Sjælland og i Østjylland, men det kan bemærkes, at også de mindre økommuner Langeland og Læsø falder i denne kategori. Øvrige kommuner, der har budgetteret med en vækst i udskrivningsgrundlaget, ligger spredt i hele landet.

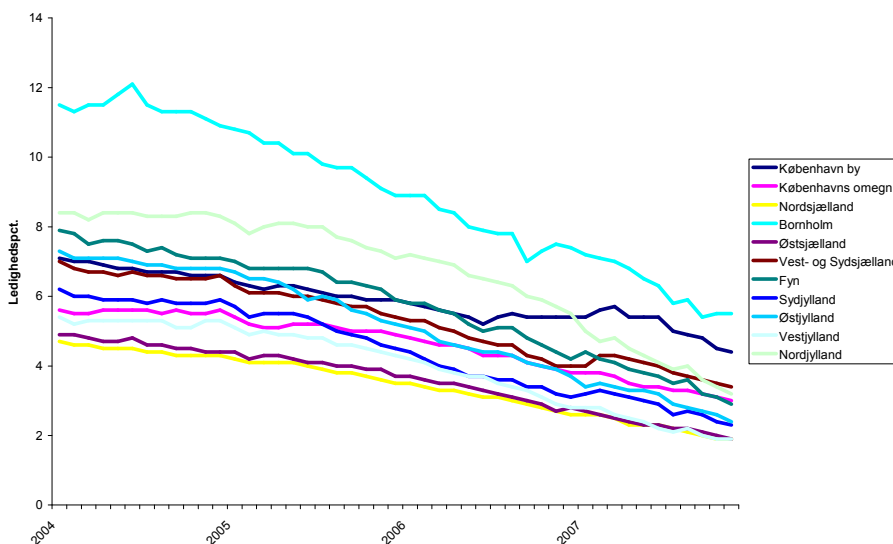
Der er ligeledes en vis spredning i de kommuner, der har budgetteret med en negativ vækst. Et registreret, reelt fald i budgetteret udskrivningsgrundlag kan have sammenhæng med skift i budgetmetode. Nogle kommuner har således valgt såkaldt selvbudgettering i 2007, men valgt statsgaranteret udskrivningsgrundlag i 2008

Samlet set indikerer figur 2 således, at der i forhold til indkomstudviklingen pr. indbygger ikke er regioner i landet, der løber systematisk fra de andre. Den Regionalpolitiske redegørelse peger på, at der gennem de seneste 25 år er sket en fortsat udligning af de regionale forskelle i indkomstniveauerne pr. indbygger. Selv om man skal være forsigtig mht. at fortolke på udviklingen over et enkelt år, tyder de foreliggende oplysninger ikke på, at denne tendens er blevet vendt om.²

Ledighed

Danmarks Statistik opgør månedligt nye tal for ledigheden, så i dette tilfælde er det muligt at videregive aktuelle tal for den regionale fordeling. Redegørelsen henviser til, at for alle regioner er ledigheden markant lavere end for 10 år siden, og at ledigheden – trods mindre udsving i enkelte af de hidtidige amter – har været konstant faldende siden slutningen af 2003. De seneste tal for den sæsonkorrigerede ledighed viser, at denne udvikling er fortsat i alle egne af landet, jf. figur 3.

Figur 3: Ledighed måned for måned januar 2004 til november 2007 fordelt på landsdele

Note: Ledigheden er beregnet som det sæsonkorrigerede antal fuldtidsledige i forhold til arbejdsstyrken (16-66 årige).

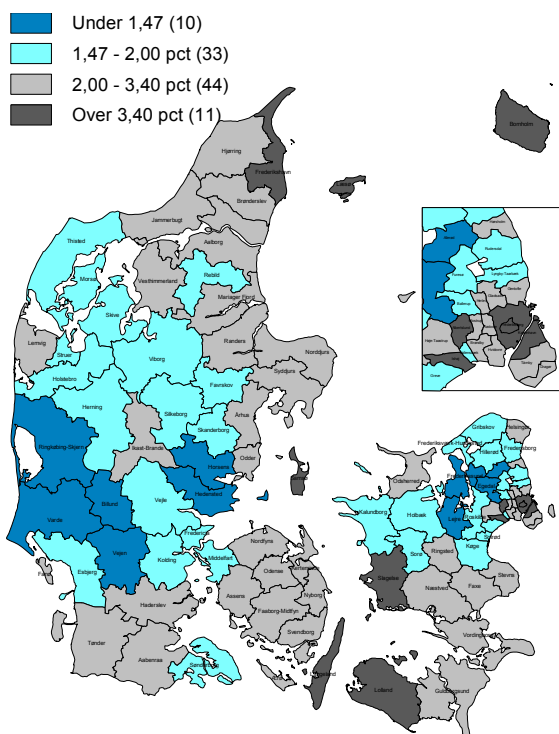
Kilde: Danmarks Statistik.

² Samtidigt skal der igen tages det forbehold, at der for enkelte af kommunernes vedkommende er tale om statsgaranterede tal.

Den sæsonkorrigerede ledighed udgjorde i november 2007 2,8% af arbejdsstyrken, mens den i januar udgjorde 3,9%. Figur 3 indikerer herudover, at de regionale forskelle i ledigheden er yderligere indsnævret siden januar 2007, hvilket også bekræftes af standardafvigelsen. I november har den en værdi på 1,14 mod 1,40 i januar.

Den seneste opgørelse over ledigheden (ikke sæsonkorrigeret) er fra november 2007, jf. figur 4.

Figur 4: Ledighedsprocenten (forsikrede ledige i pct. af samtlige forsikrede) i november 2007

Note: Intervalindelingen er baseret på 10 pct., 50 pct. og 90 pct. fraktiler. Ledighedsprocenten er udtryk for forsikrede ledige i pct. af samtlige forsikrede.
Kilde: Danmarks Statistik.

Det ses, at ledigheden er lavest blandt en række kommuner i Vestjylland og omkring hovedstaden, mens nogle af landets udkantskommuner i Nordjylland og på de mindre øer har den højeste ledighed. I denne gruppe befinder Frederiksbergs og Københavns Kommuner sig imidlertid også.

Bortset fra enkelte forskydninger blandt kommunerne i de forskellige fraktiler er der tale om det samme billede, som redegørelsen viser for den ikke sæsonkorrigerede ledighed i januar 2007.

Beskæftigelsesregionerne udarbejder to gange om året prognoser for udviklingen i ledigheden et år frem.³ De seneste offentliggjorte prognoser er fra juli 2007 og går frem til 2. kvartal 2008, og de beretter i alle tilfælde om et yderligere fald i ledigheden.

Tabel 1: Prognoser fra beskæftigelsesregionerne

	Faktiske tal 2006 (4. kvrt.)	Faktiske tal 2007 (2. kvrt.)	Prognose 2008 (2. kvrt.)	Ændring 2. kvrt. 2007-2008
Hovedstaden og Sjælland	47.386	46.630	42.056	-9,8%
Midtjylland	19.748	17.200	15.200	-11,6%
Nordjylland	15.206	11.500 (prognose)	10.500	-8,7%
Syddanmark	19.284	18.315 (prognose)	18.095	-1,2%

Note: Det bemærkes, at tallene ikke er sæsonkorrigerede. Der er tale om såvel forsikrede som ikke-forsikrede ledige.

Kilde: Beskæftigelsesregionernes arbejdsmarkedsoverblik, 2. halvår 2007.

Det bemærkes, at beskæftigelsesregionerne i begyndelsen af 2008 forventes at offentliggøre de næste halvårlige prognoser for ledigheden.

Sammenfattende kan det konstateres, at den gunstige udvikling med en faldende ledighed for alle landets regioner også er fortsat siden udgivelsen af Regionalpolitisk redegørelse 2007.

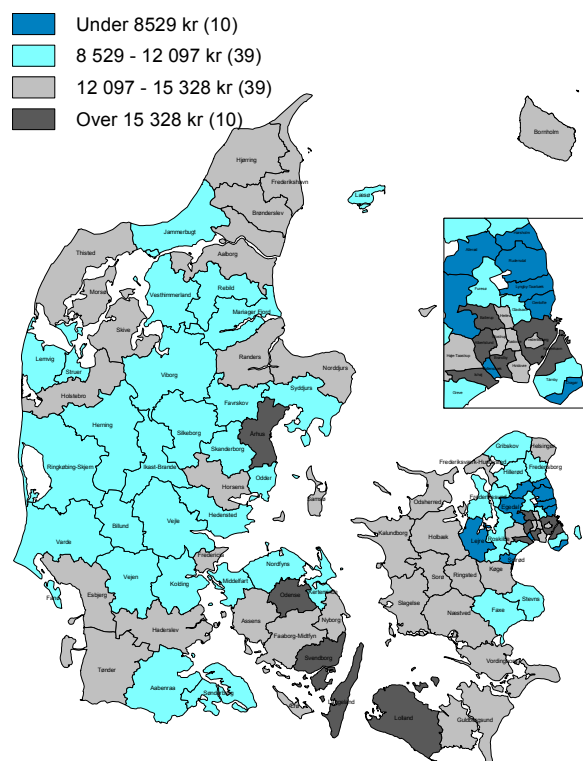
Indkomstoverførsler

Figur 5 viser kommunernes bruttodriftsudgifter til overførsler pr. indbygger i 2007. Redegørelsen rapporterer de tilsvarende tal for 2006. Figuren viser, at de højeste udgifter findes i en række af de større byer, i københavnske vestegnskommuner, men også i kommuner som Langeland og Lolland. Derudover er det karakteristisk, at de kommuner, der har mellemløje udgifter til overførsler, i mange tilfælde ligger i en vis afstand fra de økonomiske centre i hovedstaden og Østjylland. De laveste udgifter pr. indbygger findes primært i nordsjællandske kommuner.

Figuren indikerer, at høje udgifter til forsørgelse ikke udelukkende er en storbyproblematik, men også påvirker en række kommuner i udkantsregionerne. Finansieringsreformen, der trådte i kraft 1. januar 2007, indebærer en øget vægt af de sociale kriterier, der er indikatorer for omfanget af forsørgelsesbyrden. Hermed har man søgt at imødegå, at høje udgifter til forsørgelse bliver en uforholdsmæssig høj økonomisk byrde for de pågældende kommuner.

³ I Regionalpolitisk redegørelse 2007 videregives de seneste prognoser for de regionale arbejdsmarkedsråd. Som følge af den nye organisering af beskæftigelsesindsatsen varetages denne opgave nu af de fire beskæftigelsesregioner, der udarbejder samlede prognoser for den pågældende region. Prognoserne for ledigheden har dermed ikke den samme regionale detaljeringsgrad som tidligere.

Figur 5: Bruttodriftsudgifter til overførsler pr. indbygger i 2007

Note: Intervalinddelingen er baseret på 10 pct., 50 pct., og 90 pct. fraktiler. Bruttodriftsudgifter til overførsler pr. indbygger er beregnet efter kommunernes budgettede bruttodriftsudgifter til overførsler. Bruttodriftsudgifter til overførsler inkluderer funktionerne 5.46.60-61, 5.46.65, 5.48.67-70, 5.57.71-77, 5.58.80 (ekskl. grp. 004, 005 og 007) samt 5.68.98 i "Det kommunale budget og regnskabssystem".
Kilde: Velfærdsministeriets kommunale nøgletal.

Afrunding

Nærværende status på den regionale udvikling er for de gennemgåede indikatorer generelt set på linje med, hvad der fremgik af Regionalpolitisk redegørelse 2007. Den gunstige økonomiske udvikling og faldende ledighed kommer fortsat hele landet til gavn, men der er fortsat regional forskelle i fordelingen af såvel indtægtsgrundlag, ledighed og indkomstoverførsler.